

PAKIET SOCJALNY WAŻNY JAK KODEKS

ORZECZENIE SIEDMIU SĘDZIÓW SĄDU NAJWYŻSZEGO

Pakiet socjalny zawarty pomiędzy inwestorem, a związkami zawodowymi jest źródłem prawa pracy. Pracownicy zwolnieni po prywatyzacji firmy mogą domagać się wypłat ustalonych w pakiecie odszkodowań.

Wiesława P. - powódka - była pracownicą Domów Towarowych Centrum w Warszawie. Po sprywatyzowaniu firmy powódka, a także wielu innych pracowników zostało zwolnionych. Jednak przed sprzedażą Domów Towarowych inwestor, który zamierzał nabyć akcje spółki, zawarł ze związkami zawodowymi porozumienie, w którym znalazły się gwarancje socjalne dla pracowników. Między innymi dotyczyły odszkodowań, które będą wypłacone pracownikom zwolnionym w okresie ochronnym. Powódka domagała się przyrzeczonej przez inwestora wypłaty. Na tym tle powstał spór - związany z niejednołitym orzecznictwem w tej kwestii. Nie było bowiem jasne, czy pakiet zawarty pomiędzy inwestorem, a związkami może być źródłem takich roszczeń. Orzecznictwo dotyczące tego typu spraw było rozbieżne. Sądy uznawały podobne pakiety za źródło prawa pracy, albo odmawiały im tego przymiotu, poszukując uzasadnienia dla roszczeń pracowników w prawie cywilnym.

Rozbieżności w orzecznictwie

Znaczne różnice w podejściu do tego zagadnienia widoczne były również w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Dlatego też pytanie o to, jaki charakter ma porozumienie, zostało skierowane do siedmioosobowego składu Sądu Najwyższego. Uczestnicząca w rozprawie prokurator Prokuratury Krajowej argumentowała, że pakiet nie jest źródłem prawa pracy. Podkreśliła jednak, że może się takim stać, jeśli zostanie włączony do układu zbiorowego. Stanowisko sprzeciwiające się uznaniu normatywnego charakteru pakietu zajęła również pełnomocnik Galerii Centrum, która jednocześnie stanowczo podkreślała, że Galeria nie zawierała żadnych porozumień ze zwalnianymi pracownikami odnoszących się do realizacji postanowień pakietu.

Sąd Najwyższy w uchwale stwierdził, że postanowienia porozumienia zbiorowego w sprawie gwarancji socjalnych, pracowniczych i związkowych zawartego w procesie prywatyzacji pośredniej, pomiędzy związkami zawodowymi działającymi u pracodawcy, a spółką handlową, która po nabyciu akcji stała się spółką dominującą nad pracodawcą, są przepisami prawa pracy.

Porozumienie z ustawy

Innymi słowy, pracownicy sprywatyzowanych przedsiębiorstw, którym przed sprzedażą inwestor obiecał odszkodowania za zwolnienia, mają pełną możliwość dochodzenia swych praw. W ustnym uzasadnieniu sąd stwierdził, że zgodnie z art. 9 par. 1 Kp prawo pracy to także postanowienia układów zbiorowych pracy i innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów i statutów określających prawa i obowiązki stron stosunku pracy. Pakt, który był przedmiotem analizy, jest porozumieniem zbiorowym, gdyż określa prawa i obowiązki stron stosunku pracy. Ustawa, na której to porozumienie zbiorowe się opiera, to ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji - a konkretnie art. 33 ust. 2 wraz z wydanym na jego podstawie rozporządzeniem. Zgodnie z tym przepisem warunki zbycia akcji prywatyzowanego przedsiębiorstwa mogą być uzależnione od zobowiązań dotyczących ochrony pracowników.

Konkrety, a nie tylko deklaracje

Natomiast art. 20 Konstytucji stwierdza, że społeczna gospodarka rynkowa oparta jest na współpracy i dialogu partnerów a zatem regulacje prawne mogą być kształtowane w wyniku negocjacji stron - nie tylko pracodawcy i pracowników, ale także związków i inwestorów. Sąd podkreślił, że zobowiązania inwestorów muszą być traktowane w sposób realny - a nie tylko jako deklaracje. Co prawda, w takich sytuacjach nie zmienia się pracodawca, tylko właściciel, ale podkreślić należy, że podmiot publiczny staje się prywatnym, co pociąga za sobą konsekwencje dla pracowników, dla których obietnice inwestora nie mogą być jedynie deklaracjami bez pokrycia.

Sygn. akt III PZP 2/06

Maria Sankawska
(Przedruk za: "Gazeta Prawna", 24.05.2006 r.)

**IV Ogólnopolskie
Zawody Wędkarskie
o Puchar Przewodniczącego
Związku Zawodowego "Budowlani"
Zbigniewa Janowskiego**

Okuninka 2006

więcej szczegółów na www.zsbudowlani.pl
lub tel. Ewa KRÓLIKOWSKA - 082 56 46 702